

ственъ день да удържи тѣжката и печална въздишка, която противъ волята му се изтрѣгва отъ дълбочинитѣ на сърдцето му? Коя е тази грозна и печална мисълъ, която тѣй силно омрачава днешното ни тържество?

Ахъ! Днесъ именно, въ днешното именно наше тържество, прѣдъ насъ се явява грозната и страшна за всѣко българско сърдце истина: „Българскиятъ народъ е разпокжсанъ!“ . . .

И наистина, българскиятъ народъ е разпокжсанъ и се разпокжса имено тогава, когато вече виждаше во очію осществлението на пламеннитѣ си желанія, вече вѣрваше въ пълното и всецѣлото си освобождение . . .

Жестока, грозна и страшна истина!

Нито нашитѣ вѣковни теглила, нито страшнитѣ злочестини, които сполетѣха нашия народъ въ послѣднитѣ години и прѣдъ които не може да не заплаче и камъчено сърдце, нито драгоцѣната кръвъ на хиляди храбри войници — нищо, нищо не може да спре жестокитѣ рѣцѣ отъ да не ни разпокжсватъ . . . И ето днесъ, когато ний тука и по цѣлото княжество наше тѣй весело тържествуваме днешния свѣтливъ и многознаменателенъ день, тамъ, въ злочестата наша Македония, хиляди наши братя, майки и сестри теглятъ жестокото тегло и горчиво оплакватъ днитѣ си . . . Кой отъ насъ, кой българинъ може и въ най-голѣмата си радостъ и въ най-голѣмия си възторгъ да не почувствува силна скръбъ и дълбоко да не въздъхне, като чува охканията и отчаянитѣ плачове на злочеститѣ си братя?